Lieta Nr.C29458921
Nr.C-00708-24/85
ECLI:LV:RPT:2024:0206.C29458921.4.S

**Rīgas pilsētas tiesa**
**SPRIEDUMS**
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2024.gada 6.februārī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese G.Rozīte-Pupkeviča
rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" prasībā pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

[1] Apdrošināšanas akciju sabiedrība "BALTA" (turpmāk arī prasītāja) 2021.gada 1.novembrī cēlusi prasību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā (pēc reorganizācijas Rīgas pilsētas tiesā) pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk arī atbildētāja) par naudas piedziņu, ar kuru lūgusi piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai zaudējumus 1 314,39 *euro* un tiesas izdevumus, ko veido valsts nodeva 197,16 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,47 *euro*, kā arī noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Prasība pamatota ar turpmāk norādītajiem apstākļiem.

[1.1] Starp prasītāju un /pers. A/ ticis noslēgts apdrošināšanas līgums, pamatojoties uz kuru /pers. A/ izsniegta ģimenes apdrošināšanas polise Nr.718947634 par dzīvokļa īpašuma /adrese/ (turpmāk arī dzīvokļa īpašums) apdrošināšanu.

Dzīvokļa īpašums polises darbības laikā ticis appludināts, par ko dzīvojamās mājas apsaimniekotāja – atbildētāja sastādījusi aktu, konstatējot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas bojājumus (aukstā ūdens stāvvada plīsums dzīvoklī /numurs/).

[1.2] Izvērtējis apdrošināšanas lietas materiālus, eksperts sastādījis tāmi uz aprēķinājis būvizdevumus 1 351,09 *euro*.

Saskaņā ar apdrošināšanas polises noteikumiem prasītāja cietušā dzīvokļa īpašniecei izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību 1 211,09 *euro*.

Apdrošināšanas līguma likuma 45.pants paredz, ka apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir subrogācijas prasība, izņemot personas apdrošināšanu gadījumus. Līdz ar ko prasītājai radušies zaudējumi atlīdzināmi no atbildētājas puses.

[1.3] Dzīvojamo māju, kurā atrodas dzīvokļa īpašums, apsaimnieko atbildētāja.

Dzīvokļu īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās ēkas ekspluatāciju saistītie funkcionāli nedalāmie elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma, ietilpst dzīvojamās mājas kopīpašuma daļā.

Ievērojot Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.pantā un 6.panta otrās daļas "d" apakšpunktā noteikto, atbildētājai kā dzīvojamās mājas apsaimniekotājai bija jānodrošina pārvaldīšanas procesa nepārtrauktība, nodrošinot dzīvojamās mājas lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā tās ekspluatācijas laikā, proti, jānodrošina obligātā pārvaldīšanas darbība – dzīvojamā mājā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope, un kārtējais remonts.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesai ir jāņem vērā judikatūra, prasītāja norādījusi uz Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 2.jūlija spriedumu lietā Nr.SKC-58/2015, ka kā izriet, kad likuma "Par dzīvokļa īpašumu" 3.panta pirmās daļas, 8.panta pirmās daļas, 12.panta pirmās daļas izpratnē atbildību par dzīvojamās mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanu un ekspluatāciju, jo atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nes ēkas apsaimniekotājs (..).

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1771., 1772.pantu zaudējumu atlīdzināšanas pienākums ir saistīts ar neatļautu darbību, ko var novērst atjaunojot bojātas lietas iepriekšējo stāvokli.

Tā kā atbildētājai bija zināms par dzīvojamās mājas komunikāciju slikto stāvokli, tai bija jāpieņem atbilstoši lēmumi, ievērojot Ministru kabineta noteikumus Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" un Ministru kabineta noteikumus Nr.408 "Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi".

Izmaksas lietā prasītāja nav guvusi pierādījumus tam, ka atbildētāja ir veikusi ar normatīvajiem aktiem noteiktās darbības, neskatoties uz to, ka pati bija konstatējusi komunikāciju nolietojumu kā tādu, kas var apdraudēt personu dzīvību, veselību vai īpašumu.

[1.4] Tā kā atbildētāja nav segusi atbildētājai radītos zaudējumus labprātīgi, prasītāja, atbilstoši sadarbības līguma Nr.01490-05-11 nosacījumiem pilnvarojusi SIA "Julianus Inkasso Latvija" pārstāvēt tās intereses, līdz ar ko prasītājai radušies papildu zaudējumi fiksētās maksas 103,30 *euro* apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesa vispārējā kārtībā, ko atbildētājai ir pienākums atlīdzināt. Prasītājai nebūtu jācieš šie papildu zaudējumi, ja atbildētāja būtu savlaicīgi norēķinājusies par prasītājas izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmēra kompensāciju.

[1.5] Prasība pamatota ar Apdrošināšanas līguma likuma 45.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4., 5., 6.pantu, Civillikuma 1635., 1652., 1753., 1756., 1775., 1779.pantu, Ministru kabineta 2017.gada 11.jūlija noteikumiem Nr.408 "Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi", Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumiem Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām", Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.905 "Kārtība kādā tiek plānotas un organizētas ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītās darbības " 2.punktu.

[2] Atbildētāja 2021.gada 14.decembra rakstveida paskaidrojumos prasību neatzīst turpmāk norādīto iebildumu dēļ.

[2.1] Prasītājas tāme nav noformēta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.916 "Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība", kuri izdoti saskaņā ar Dokumentu juridiskā spēka likuma 8.panta pirmo daļu, jo uz tāmes nav visi nepieciešamie rekvizīti, līdz ar to dokumentam nav juridiska spēka.

[2.2] Prasībā nav norādīts appludināšanas datums, nepilnīgi norādīts saliešanas iemesls (aizbūvētā, aizflīzēta šahtā stāvvada plīsums dzīvoklī

/numurs/), nav ziņas par iepriekšējā remonta vērtību un par pēc appludināšanas remonta paveikšanas faktu un, vai sastādītā tāme tikusi saskaņota ar atbildētāju.

[2.2.1] Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 1.pantam, 6.panta otrajai daļai, 9.pantam, par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu atbild dzīvokļa īpašnieks un viņa pienākums ir nodrošināt dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un piedalīties tajā.

[2.2.2] Ievērojot Civillikuma 1792.pantu, zaudējumu vērtējumam jābūt samērotam ar priekšmeta vērtību zaudējuma nodarīšanas laikā. Taču, atbildētāja ieskatā, zaudējumu atlīdzības summa ir nesamērīgi lieta, salīdzinot ar 2021.gada 16.augusta aktā par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem norādīto informāciju. Aktu ir parakstījis dzīvokļa īpašnieks un tas nav apstrīdēts. Savukārt no prasības izriet, ka remonta izmaksa bez pašriska ir 1 211,09 *euro*, kas ar pašrisku ir vairāk kā 241,21 *euro* uz $m^2$ un vērtējama kā nesamērīgi liela, ievērojot dzīvokļa stāvokli pirms saliešanas gadījuma.

Prasītāja nav iesniegusi remonta pirms un pēc fotogrāfijas, tāpēc nav secināms, kādi ir pierādījumi par iepriekšējā remonta vērtību.

Atbildētājas ieskatā, tai nav jāatlīdzina par darbiem, kas nav uzskaitīti aktā un nav jānodrošina atlīdzība par neesošiem bojājumiem un nepaveiktiem darbiem, tostarp, sagatavošanas remontdarbiem, transportu, darbu un nodokļiem.

[2.3] Atbildētājas darbībā nav konstatējama bezdarbība, kuras rezultātā radusies dzīvokļa īpašuma noplūde un radušies zaudējumi.

[2.3.1] 2021.gada 31.martā atbildētāja sastādījusi aktu par dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu, no kura izriet, ka aukstā ūdens stāvvadi ir apmierinošā stāvoklī (nav bojājumi, kuru novēršanai nepieciešams ārpuskārtas remonts), tiem ir beidzies vidējais kalpošanas ilgums un tie ir tikuši iekļauti remontdarbu tāmē.

[2.3.2] Atbildētāja ir regulāri apsekojusi dzīvojamo māju, izpildot Ministru kabineta 2020.gada 29.septembra noteikumu Nr.907 (iepriekšējā un aktuālā redakcijā) "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" $3.^1$, 6., 13., $13.^1$punktus. Atbildētājai nav un nekad nav bijis pienākums apsekot atsevišķos dzīvokļa īpašumus.

[2.3.3] Atbildētāja 2012.gada oktobrī un turpmāk sagatavojusi dzīvojamai mājai nepieciešamo remonta darbu apkopojumus (plānus) 2013. – 2021.gadiem un informējusi dzīvojamās mājas iedzīvotājus par minēto un citu komunikāciju vidējā kalpošanas ilguma iestāšanos un nepieciešamību tās nomainīt. Ievērojot minēto, atbildētāja atbildību par radītajiem zaudējumiem nenes.

Ņemot vērā, ka māja nodota ekspluatācijā 1964.gadā, tad pirms šīs komunikācijas nomaiņas mājai bija un ir citi svarīgāki darbi, kuru prioritāti noteic likums. Savukārt, kopība likumā noteiktajā kārtībā 2016. un 2017.gadā nav pieņēmusi lēmumus par citiem darbiem, kā arī nav pieņēmusi lēmumu par finansējuma nodrošināšanu.

Neviens normatīvais akts neparedz piespiedu pārvaldniekam pienākumu pašām sasaukt dzīvokļu īpašnieku kopsapulci lēmumu pieņemšanai vai nodrošināt finansējumu, ja kopība turklāt ir parādā atbildētājai.

[2.3.4] Atbilstoši Ministru kabineta 2020.gada 29.septembra noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 4.punktam, lai veiktu jebkādu remontu, ir jākonstatē dzīvojamās mājas komunikācijas bojājums. Pierādījumi, ka pirms avārijas būtu konstatēts ūdens sistēmas bojājums, kas dotu tiesības veikt bojāto vietu ārpuskārtu remontu, lietā nav.

Savukārt, normas par darbiem un rīcību, kas saistīti ar dzīvojamās mājas atjaunošanu vai pārbūvi, ir ekonomiski nepamatotas un nav piemērojamas pēc būtības. Normas, kas paredz pasākumus dzīvojamās mājas pasargāšanai no bojāejas, sabrukuma vai izpostījuma piemērojamas tikai tad, kad šādi apstākļi ir konstatēti.

[2.3.5] Lietas materiālos nav neviena pierādījuma tam, ka atbildētāja būtu pieļāvusi jebkādu darbību, kas būtu par pamatu notikušajam ūdens stāvvada bojājumam, vai gluži pretēji bezdarbību, kur pie pastāvošiem apstākļiem būtu zināms par draudošo bojājumu un atbildētāja kompetences ietvaros nebūtu rīkojusies un draudošo bojājumu novērsusi.

Tieši pretēji, kanalizācijas cauruļvada bojājums, kas radījis ūdens noplūdi, ir pamats avārijas remontdarbu veikšanai, ko atbildētāja arī ir paveikusi, taču tas nav vērtējams kā pamats ārpuskārtas remonta veikšanai un visa dzīvojamās mājas cauruļvada nomaiņai.

Bez tam, atbildētāja aktā ir konstatējusi, ka dzīvokļa īpašnieks ir pretlikumīgi aizbūvējis komunikācijas. Šāds bojājums nevar izveidoties pārvaldnieces darbības vai bezdarbības dēļ, jo par atsevišķajā dzīvokļa īpašumā ietilpstošo kopīpašumā esošo inženierkomunikāciju daļu tehniskā stāvokļa uzraudzību atbild dzīvokļa īpašnieks.

[2.4] Atbildētāja paskaidrojumos atsaukusies uz virkni tiesu prakses nolēmumiem, kas viņas ieskatā atbrīvo atbildētāju no pienākuma segt prasītājai radušos zaudējumus, taču faktiski attiecās uz citiem vērtējamiem apstākļiem, turklāt atbildētāja paskaidrojumos atkārto vienus un tos pašus argumentus vairākas reizes.

[2.5] Dzīvokļa īpašuma likuma 19.panta pirmā daļa noteic, ka dzīvokļu īpašnieku kopsapulci sasauc pēc viena vai vairāku dzīvokļu īpašnieku vai pārvaldnieka iniciatīvas. Tādējādi likumdevējs nav paredzējis dzīvokļu kopības balsojumu pret piespiedu pārvaldnieka ierosinājumu.

[2.6] Atbildētāja neatzīst arī prasību daļā par fiksētās maksas 103,30 *euro* piedziņu tā kā vienošanās noslēgšana starp prasītāju un SIA "Julianus Inkasso Latvija" ir tikai un vienīgi prasītājas iniciatīva, kuras pamatojums vai nepieciešamība nav pamatota ne ar vienu dokumentu.

[3] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 21.marta lēmumu civillietas izskatīšana atlikta, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 210.panta pirmās daļas 4.punktu, nosakot prasītājai termiņu bojātā īpašuma apskates akta iesniegšanai un papildus paskaidrojuma sniegšanai.

Tiesā 2023.gada 28.aprīlī saņemti prasītājas papildu paskaidrojumi un pierādījumi, kuros, atsaucoties uz Apdrošināšanas līguma likuma normām, norādīts, ka apdrošinātājs apdrošināšanas atlīdzību aprēķina pēc kompensācijas principa, pastāvīgi, norādot tāmē darbu apjomu, kāds ir nepieciešams, lai atjaunotu telpu stāvokli. Galvenais pierādījums lietā ir maksājuma uzdevums par atlīdzības izmaksu, jo, kā atzīts judikatūrā, tas ir brīdis, kad apdrošinātājam rodas zaudējumi.

Attiecībā uz remontdarbu apmēru norādīts, ka atbildētāja, veicot bojātā stāvvada remontdarbus ir demontējusi reģipsi un sienas flīzes, kaut gan pieeja komunikācijām bija nodrošināta caur šahtas sienā iestrādāto avārijas lūku. Veicot atjaunošanas darbus, nav iespējams nomainīt tikai daļu no sienas vai grīdas seguma neaizskarot pārējo telpas daļu.

[4] Atbilstoši Civilprocesa likuma $250.^{25}$panta pirmās daļas prasībām, tiesa 2023.gada 27.septembrī nosūtījusi pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, vienlaikus izskaidrojot pusēm procesuālās tiesības un informējot par tiesas sastāvu, kas skatīs lietu.

Lai arī atbildētāja rakstveida paskaidrojumos lūgusi lietas izskatīšanu tiesas sēdē, tiesa, ņemot vērā dzīvē gūto pieredzi no uz līdzīgiem apstākļiem balstītu lietu izskatīšanu tiesas sēdē, piedaloties konkrētajām strīda pusēm, atzīst, ka lietas izskatīšana tiesas sēdē nav lietderīga un atbildētāja nav norādījusi uz tādiem apstākļiem, kuru noskaidrošanai būtu nepieciešama uzklausīšana mutvārdu procesā.

**Motīvu daļa**

[5] Novērtējusi prasības pieteikumā un atbildētājas paskaidrojumos norādītos apstākļus, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība kā pamatota ir apmierināma daļā.

Ievērojot Civilprocesa likuma $250.^{26}$panta ceturto daļu, tiesa arī pēc savas iniciatīvas šā panta sestajā daļā noteiktajā kārtībā var sastādīt spriedumu atbilstoši šā likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam.

Sakarā ar to, ka lieta tiesā tikusi ierosināta 2021.gada 1.novembrī un atbildētāja tiesneses lietvedībā esošajās lietās vienmēr īstenojusi Civilprocesa likuma 250.$^{26}$panta ceturtajā daļā noteiktās tiesības – iesniegt lūgumu sprieduma sastādīšanai atbilstoši šā likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam, tiesa atzīst par lietderīgu sagatavot pilnu spriedumu, pēc kā puses var īstenot apelācijas sūdzības iesniegšanas tiesības.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā, bet atbilstoši Civilprocesa likuma 8.panta pirmajai daļai tiesa noskaidro lietas apstākļus, pārbaudot pierādījumus, kuri iegūti likumā noteiktajā kārtībā.

Prasītāja vērsusies ar prasību tiesā pret atbildētāju, realizējot Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmajā daļā noteikto subrogācijas tiesību un lūdzot atlīdzināt zaudējumus izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības 1 211,09 *euro* apmērā.

Lietā nav strīda par to, ka 2020.gada 22.decembrī starp prasītāju kā apdrošinātāju un /pers. A/ kā apdrošinājuma ņēmēju noslēgts apdrošināšanas līgums, ko apliecina ģimenes apdrošināšanas polise Nr.718947634, par dzīvokļa īpašuma /adrese/ apdrošināšanu laika periodam no 2020.gada 28.decembra līdz 2021.gada 27.decembrim.

Tāpat lietā nav strīda, ka apdrošināšanas līguma darbības laikā, 2021.gada 6.augustā, notikusi apdrošinātā dzīvokļa īpašuma nopludināšana, sakarā ar ko prasītāja 2021.gada 19.augustā veikusi apdrošināšanas atlīdzības izmaksu 1 211,09 *euro* atlīdzības saņēmējai.

Vienlaikus no pušu sniegtajiem paskaidrojumiem (*atsauce uz sprieduma 1.3.punktu un 2.līdz 2.5.punktu*) tiesa nodibinājusi, ka dzīvojamo māju /adrese/ (turpmāk arī dzīvojamā māja), kurā atrodas dzīvokļa īpašums, pamatojoties uz likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto daļu, pārvalda un apsaimnieko atbildētāja, tādējādi atbildētājai ir pienākums nodrošināt Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likumā un citās jomu regulējošo normatīvajos aktos noteiktās prasības.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic katrai pusei pienākumu pierādīt tos faktus, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Ievērojot Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmajā daļā noteikto, tiesa konstatē, ka starp pusēm ir strīds, vai dzīvokļa īpašumam ar tā nopludināšanu nodarītie zaudējumi ir vērtējami cēloniskā sakarībā ar atbildētājas neattaisnojamu darbību vai bezdarbību, tas ir, vai atbildētājai ir iestājies zaudējumu atlīdzināšanas pienākums.

Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Atbilstoši Civillikuma 1771.pantam zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā uz nodrošinājumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1772.pantu jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Savukārt, atbilstoši Civillikuma 1773.pantam zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs - kad tas cēlies sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs - kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvarama vara.

Ievērojot minētās normas kopsakarā ar Civillikuma 1775.pantu, izriet, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Kā atzīts tiesību doktrīnā un to apstiprinājusi judikatūra, zaudējumu atlīdzības pamatā ir:

1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa;

2) zaudējumu esamība un

3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (skat., *K.Torgāns. Saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006, 209.lapa, Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 2.aprīļa spriedums lietā Nr.SKC-143/2008, 2011.gada 7.decembra spriedums lietā Nr.SKC-289/2011, 2022.gada 25.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-178/2022 un citi*).

Tādejādi kā pamatoti norādījusi atbildētāja, tad viņas pienākums atlīdzināt prasītājai radušos zaudējumus izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā iestātos tikai tajā gadījumā, ja būtu konstatējami visi zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumi, kam atbildētāja paskaidrojumos konstanti iebildusi, uzsverot, ka savā darbībā nav pieļāvusi prettiesisko darbību vai bezdarbību, kas cēloniski būtu novedis pie dzīvokļa īpašuma appludināšanas un, attiecīgi, zaudējumu rašanās.

Vienlaikus tā kā Civillikuma 3.pants noteic, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības. Tad, lai atrisinātu starp pusēm pastāvošo strīdu, tiesa turpmāk piemēro tās tiesību normas, kas bija spēkā zaudējumu nodarīšanas brīdī.

[6.1] Kā tiesa konstatējusi sprieduma 5.punktā, tad dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopība dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības nav nodevusi dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai, tādēļ atbildētāja, pamatojoties uz likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto daļu, nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu.

Tiesas ieskatā, neatkarīgi no tā, vai atbildētāja dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas darbības nodrošina "piespiedu" kārtā, vai, pamatojoties uz līgumu, atbildētājai savā darbībā ir jānodrošina jomas regulējošo normatīvo aktu prasības to labākajā iespējamajā kvalitātē.

[6.1.1] Kā norādījusi atbildētāja paskaidrojumos, tad, kopš 2013.gada un arī turpmāk, atbildētāja dzīvojamās mājas uzturēšanas darba plānu vērsusi dzīvokļu īpašnieku uzmanību uz aukstā ūdens stāvvada nomaiņas nepieciešamību. Vienlaikus, motivējot zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma neesamības apsvērumus, atbildētāja paskaidrojusi, ka likumdevējs tai nav uzlicis par pienākumu katru mēnesi veikt to inženierkomunikāciju pārbaudi, pie kurām tai nav brīvas piekļuves, kā arī iebildusi apstāklim, ka prasītāja nav sniegusi pierādījumus par nopludinātā dzīvokļa apsekošanas faktu pirms polises izsniegšanas vai tās darbības laikā. Tādējādi zaudējumu nodarīšanā nav saskatāma atbildētājas vaina.

Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka atsevišķais īpašums ir dzīvojamā mājā esošs būvnieciski norobežots un funkcionāli nošķirts dzīvoklis, neapdzīvojamā telpa vai mākslinieka darbnīca, kura kā dzīvojamā vai nedzīvojamā telpu grupa reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā. Atsevišķā īpašuma elementi ir:

(1) telpas vai telpu grupas robežās esošie konstruktīvie slodzi nenesošie, nožogojošie un apdares elementi (tai skaitā iekšējās starpsienas, griestu, grīdu un sienu apdare, durvis);

(2) inženiertīkli un inženierkomunikācijas līdz kopīpašuma stāvvadiem;

(3) inženieraprīkojuma elementi (tai skaitā virtuves aprīkojums, ventilācijas ierīces, tualetes, dušas un vannas aprīkojums), bez kuriem kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas daļas elementi var funkcionēt patstāvīgi;

(4) atsevišķo īpašumu norobežojošie logi un durvis.

Savukārt Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktā deklarēti kopīpašumā esošajā daļā ietilpstošie elementi, tajā skaitā, ar atsevišķo dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar atsevišķās dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām).

Tādejādi no minētajām normām nepārprotami izriet likumdevēja vēlme norobežot dzīvokļa īpašnieka atbildību par savā valdījumā esošo inženierkomunikāciju daļu pārvaldību no kopīpašuma daļas, kas ir dzīvojamās mājas pārvaldnieka pārraudzībā, pārvaldības.

No lietas materiāliem pievienotā 2021.gada 16.augusta atbildētājas sagatavotā akta par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem Nr.1-

8/26203 (turpmāk arī 2021.gada 16.augusta akts) izriet, ka apsekošanas laikā atbildētāja konstatējusi 2021.gada 6.augustā notikušu aukstā ūdens stāvvada plīsumu dzīvoklī /numurs/, kā rezultātā šim dzīvoklim radušies zaudējumi (aktā atzīmes vannas istabā, istabā un koridorā). Atbildētāja aktā arī norādījusi, ka kopš 2013.gada ir piedāvājusi iedzīvotājiem veikt uzkrājumus inženierkomunikāciju nomaiņai, bet iedzīvotāji lēmumu par līdzekļu uzkrāšanu nav pieņēmuši, līdz ar to līdzekļi nav tikuši uzkrāti. Atbildētāja varot veikt darbus tikai tad, kad tam pietiks finansējuma un finansējuma trūkuma dēļ nevar mainīt aukstā ūdens stāvvadus, kā arī nenes atbildību par avārijas sekām, jo no savas puses iedzīvotājus informējusi par aukstā ūdens stāvvadu nomaiņas nepieciešamību.

Tādejādi, lai arī atbildētāja aktā ir veikusi cita starpā atzīmi, ka plīsuma vieta ir atbildētājas kā pārvaldnieces atbildības robežā ietilpstoša, vienlaikus atbildētāja atbildību centusies pārnest uz dzīvokļu īpašniekiem, norādot uz finansējuma trūkumu.

Pie šādiem apstākļiem, ņemot vērā atbildētājas sniegtos iebildumus, tiesa pašas atbildētājas sagatavotajā aktā ietverto informāciju un komentārus vērtē kritiski, jo no dzīvē gūtiem novērojumiem apzinās, ka atbildētāja savos sagatavotajos aktos, neatkarīgi no tā, kurā konkrētā vietā bojājums radies, savu kā pārvaldnieka atbildību nekad nav atzinusi, apliecinot, ka savas darbības ietvaros vienmēr ir ievērojusi normatīvo aktu prasības.

Savukārt, ievērojot Dzīvokļa īpašuma likuma 3. un 4.pantu, tiesa atzīst, ka plīsuma jeb bojājuma vieta – aukstā ūdens stāvvads, pieder pie tās inženierkomunikācijas daļas, par kā uzturēšanu atbild atbildētāja.

Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.pantam, atbildētājai kā dzīvojamās mājas pārvaldniecei ir pienākums nodrošināt pantā uzskaitītos dzīvojamās mājas pārvaldīšanas principus, tostarp, nodrošināt pārvaldīšanas procesa nepārtrauktību dzīvojamās mājas lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanai visā tās ekspluatācijas laikā, nodrošināt sniegto pakalpojumu saturu un kvalitāti tā, lai saglabātu pārvaldāmās dzīvojamās mājas lietošanas īpašības (kvalitātes) visā tās ekspluatācijas laikā.

Minētie principi ir realizējami cita starpā pienācīgi nodrošinot Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punktā noteiktās obligātās noteiktās pārvaldīšanas darbības, tajā skaitā, dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu.

Minimālās prasības, kādas atbildētājai kā dzīvojamās mājas pārvaldniecei bija pienākums nodrošināt, lai īstenotu dzīvojamās mājas uzturēšanu (fizisku saglabāšanu) visā tās ekspluatācijas laikā un nepieļautu apdraudējuma iestāšanos, noteic Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumi Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanas, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" (turpmāk arī noteikumi Nr.907). Tā noteikumu Nr.907 3. un 3.[1]punkts noteic, ka dzīvojamās mājas, tās konstrukciju, kā arī tajā esošo iekārtu un inženiertīklu tehnisko stāvokli nosaka vizuālajā apskatē. Vizuāli neapskata dzīvojamās mājas konstrukcijas, kā arī iekārtu un inženiertīklu daļas, kurām būves tehniskā risinājuma dēļ nevar piekļūt. Vizuālās apskates faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā, kas ir mājas lietas sastāvdaļa. Dzīvojamās mājas konstrukcijas, koplietošanas iekārtas un inženiertīklu daļas, kas atrodas dzīvojamo un nedzīvojamo telpu grupās, vizuāli apskata reizi gadā izlases kārtībā, ja dzīvojamās mājas īpašnieks nodrošinājis šādu iespēju. Ja dzīvojamās mājas īpašnieks pārvaldītājam nenodrošina iespēju veikt vizuālo apskati, minēto faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā.

Atbildētāja nav pievienojusi pierādījumus, kas apliecinātu, ka atbildētājai ir bijuši šķēršļi nodrošināt pilnvērtīgu dzīvojamās mājas iekārtu un inženiertīklu komunikāciju vizuālo apskati. Vēl jo vairāk, ja lietā esošie pierādījumi no appludinātā dzīvokļa īpašuma apliecina, ka dzīvokļa īpašumā ir tikusi nodrošināta pieeja šahtai, lai atbildētāja spētu objektīvi novērtēt aukstā ūdens stāvvada stāvokli. Atbildētāja lietas materiāliem ir pievienojusi 2021.gada 31.marta sagatavoto aktu par dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu Nr.8.2.3-5/8296, no kura izriet, ka dzīvojamās mājas aukstā ūdens apgādes sistēma ir apmierinošā stāvoklī, tomēr, ņemot vērā konkrēto avāriju un to, ka dzīvojamā māja ekspluatācijā nodota 1964.gadā, kas savukārt nozīmē, ka sistēmas ekspluatācijas termiņš beidzies jau 1994.gadā, tas ir, pirms jau pirms 29 gadiem, tiesai ir pamats apšaubīt, vai vizuālās apsekošanas akts, kurā ietverta informācija atspoguļo stāvvada stāvokli brīvi pieejamās koplietošanas telpās, sniedz objektīvi novērtējamas ziņas par aukstā ūdens stāvvada patieso stāvokli.

Turklāt, ievērojot to, ka aukstā ūdens sistēmai ir beidzies noteikumus noteiktais kalpošanas (ekspluatācijas termiņš), noteikumu Nr.907 16.punkts noteica pārvaldnieka pienākumu nodrošināt būves tehnisko apsekošanu.

Lai arī atbildētāja paskaidrojumos norādījusi, ka regulāri veikusi dzīvojamās mājas inženierkomunikāciju pārbaudi saskaņā ar noteikumu Nr.907 prasībām, pierādījumus cita starpā tam, ka atbildētāja kaut reizi kopš 1994.gada, kad aukstā ūdens sistēmai beidzies vidējais kalpošanas ilgums, būtu nodrošinājusi būves tehnisko apsekošanu, atbildētāja tiesai nav iesniegusi.

Kā to norādījusi arī Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija 2022.gada 20.aprīļa spriedumā, tad ūdensapgādes sistēma, tostarp ūdens stāvvads, uzskatāma par dzīvojamās mājas inženierkomunikācijas sistēmu (iekārtu), un tas ietilpst kopīpašuma esošajā daļā (*skat. Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2022.gada 20.aprīļa spriedums lietā Nr.CA?0774-22/8, kā arī Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2021.gada 10.novembra spriedums lietā Nr.CA?1624?21/26*). Līdz ar ko dzīvojamās mājas aukstā ūdensapgādes sistēmas uzturēšana tādā stāvoklī, lai tā pildītu savas funkcijas, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta izpratnē ir atbildētājas kā pārvaldnieces pienākums. Savukārt pierādījumu, ka atbildētāja savā darbībā būtu nodrošinājusi vismaz minimālās noteikumu Nr.907 noteiktās prasības, neesamība, tiesas ieskatā apliecina, ka atbildētāja savus pienākumus veikusi paviršī. Atbildētāja kā pārvaldīšanas sabiedrība bija apņēmusies nodrošināt kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanas mehānismu inženierkomunikāciju mehanizācijas uzlabošanai piemērojamo darbību iniciēšanai, tādēļ atbildētājai kā pārvaldniecei un ilgstoši praktizējošai pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzējai bija jāsaprot tiesiskās sekas, kādas iespējamas šo pienākumu neizpildes vai nepienācīgas rūpības gadījumā

[6.1.2] Likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta trešās daļas 1.punkts noteic, ka līdz brīdim, kad dzīvokļu īpašnieku sabiedrība vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarota persona ar nodošanas-pieņemšanas aktu pārņem dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības, dzīvokļu īpašnieki, likumā noteiktajā kārtībā savstarpēji vienojoties, nosaka dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas kārtību un maksu par to. Savukārt, ja dzīvokļu īpašnieki nav vienojušies par šā panta trešās daļas 1.punktā minēto, tad kārtību, kādā pārvaldnieks aprēķina maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, sastāda dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi, paziņo dzīvokļu īpašniekiem par maksas apmēru noteiktam laika periodam, informē dzīvokļu īpašniekus par noteiktam laika periodam tāmē paredzētajām izmaksām, kā arī sagatavo dzīvokļu īpašniekiem ikgadēju atskaiti par attiecīgās maksas izlietošanu, nosaka Ministru kabinets.

Ministru kabineta 2017.gada 11.jūlija noteikumi Nr.408 "Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi" (turpmāk arī noteikumi Nr.408) noteic kārtību, kādā atbildētāja kā dzīvojamās mājas pārvaldniece sastāda dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi kalendāra gadam (1.pielikums); aprēķina dzīvokļa, mākslinieka darbnīcas un neapdzīvojamās telpas īpašniekam maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu; paziņo dzīvokļu īpašniekiem pārvaldīšanas maksājumu apmēru kalendāra gadam; informē dzīvokļu īpašniekus par tāmē paredzētajām izmaksām; sagatavo dzīvokļu īpašniekiem pārskatu par pārvaldīšanas maksājumu izlietošanu kārtējā gadā.

Ievērojot noteikumu Nr.408 2. un 5.punktu tieši atbildētājai kā pārvaldniecei ir pienākums sastādīt dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi kalendāra gadam, ietverot tajā obligāto izdevumu maksājumus, atlīdzību par pārvaldīšanu un maksājumu par turpmākajos periodos obligāto pārvaldīšanas darbību ietvaros veicamo dzīvojamās mājas remontu, atjaunošanu vai pārbūvi, ja vizuālajā pārbaudē vai tehniskajā

apsekošanā ir konstatēti dzīvojamās mājas bojājumi.

Savukārt, pārvaldīšanas maksājums tiek aprēķināts jau ņemot vērā maksājumus par turpmākajos periodos obligāto pārvaldīšanas darbību ietvaros veicamajiem dzīvojamās mājas uzturēšanas darbiem (noteikumu Nr.408 8.punkts).

Arī turpmākie noteikumu Nr.408 10., 12., 13., un 14.punkti kopsakarā ar Dzīvokļu īpašuma likuma 19.panta pirmo daļu, lai arī neparedz pārvaldnieka pienākumu sasaukt dzīvokļu īpašnieku kopsapulci, lai lemtu jautājumus, kas būtiski ietekmē dzīvojamās mājas ekspluatāciju, tomēr paredz pārvaldnieka aktīvu darbību dzīvokļu īpašnieku informēšanā par dzīvojamās mājas stāvokli.

Augstākās tiesas Civillietu departamenta Senāts 2021.gada 20.decembra Rīcības sēdes lēmumā atkārtoti atsaucies uz judikatūrā pausto atziņu, ka pārvaldnieku no atbildības par dzīvojamās mājas komunikāciju bojājumu rezultātā radīto kaitējumu ir pamats atbrīvot, ja ir ievērota līgumā un likumā noteiktā kārtība un pārvaldnieks no savas puses ir veicis visas nepieciešamās darbības, bet dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē ir nobalsojuši pret pārvaldnieka ierosinājumu. Sakarā ar apsekošanā konstatētajiem stāvvada defektiem pārvaldniekam bija jāsagatavo tāme par nepieciešamiem remontdarbiem un to izmaksām un jāsasauc dzīvokļu īpašnieku sapulce, informējot dzīvokļu īpašniekus par sapulcē izlemjamo jautājumu un paredzamajām sekām (*skat. Senāta Civillietu departamenta 2019.gada 16.oktobra spriedums lietā Nr. SKC-248/2019 ( ECLI:LV:AT:2019:1016.C30490616.7.S), Senāta Civillietu departamenta 2021.gada 20.decembra rīcības sēdes lēmums lietā Nr.SKC-722/2021 (ECLI:LV:AT:2021:1220.C29278420.10.L)*).

Lai arī atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem kā pierādījumu Civilprocesa likuma 93.panta izpratnē pievienojusi 2013.gada 20.novembra un 2014.gada 24.marta balsošanas protokolu un ziņas par iepriekšējos gados sagatavotajiem dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamajiem remontdarbiem, pirmkārt, konkrētie protokoli ir datēti teju desmit gadus atpakaļ, un, otrkārt, atbildētāja nav sniegusi tiesai iespēju pārliecināties par to, vai tā dzīvokļu īpašniekiem pienācīgā kārtā izskaidrojusi inženierkomunikāciju nomaiņas īstenošanas būtiskumu un iespējamo seku apjomu lēmuma nepieņemšanas gadījumā, kas konkrētajā gadījumā ir būtiski, jo tie protokoli, kas tikuši iesniegti tiesai, pretēji atbildētājas apgalvojumiem, pirmšķietami norāda, ka dzīvokļu īpašnieki jau 2013.gadā bija ieinteresēti palielināt uzkrājumus dzīvojamās mājas atjaunošanas darbiem.

Līdz ar ko atbildētājas arguments sakarā ar dzīvokļu īpašnieku pasivitāti lēmuma par nepieciešamā uzkrājuma veidošanu šīs inženierkomunikācijas daļas nomaiņai pats par sevi ir vērtējams kritiski, tā kā, nenoliedzami, papildus finansiāla ieguldījuma nodrošināšana ik kalendāro mēnesi papildus jau tekošajiem rēķiniem var radīt šaubas ik vienai personai, kura līdz galam nav izpratusi šo līdzekļu ieguldījumu mērķi, savukārt šīs šaubas salīdzinot ar iespējamo ēkas funkcionētspēju un drošības apsvērumiem kā pašu, tā arī ģimenes locekļu dienas gaitās varētu būt kā progresīva motivācija tehniskā dzīvojamās mājas stāvokļa uzlabošanai.

Pie šādiem apstākļiem tiesa konstatē, ka, lai atbildētāja saņem atlīdzību par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, tomēr savus pienākumus, kas attiecas uz dzīvojamās mājas lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā tās ekspluatācijas laikā, tā izmantojusi gausi, aizbildinoties ar formālu Ministru kabineta noteikumu izpildi. Protams, tiesai nav šaubu, ka ir dzīvokļu īpašnieki, kuri pienācīgā kārtā neizpilda tiem ar Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pantu noteiktos pienākumus, tostarp, piedaloties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā un segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas uzdevumus, taču tādā gadījumā atbildētājai ir tiesības aizsargāt savas likumiskās intereses arī tiesā, ja citādi saistību izpildes pienākumu nodrošināt nevar un tas pats par sevi neatbrīvo atbildētāju no viņas pienākumu pienācīgas izpildes nodrošināšanas.

[6.1.3] Ievērojot sprieduma 6.1.1. un 6.1.2.punktu, tiesa atzīst, ka 2021.gada 16.augusta aktā konstatētais saliešanas pamats nav bijis notikums ar nejaušības raksturu, bet to ir veicinājusi atbildētājas nepietiekamā rūpība pret savu normatīvajos aktos noteikto pienākumu izpildi.

Apstāklis, ka atbildētāja ir sagatavojusi dzīvojamās mājas uzturēšanas darba plānu, tiesas ieskatā nav pietiekami, lai atbrīvotu atbildētāju no atbildības, ka tā savas kompetences ietvaros, saņemot par to atlīdzību, nav veikusi darbības, lai novērstu dzīvojamai mājai radīto apdraudējumu. Respektīvi, atbildētāja, zinot, ka dzīvojamai mājai ir nepieciešams veikt aukstā ūdens stāvvada nomaiņu, kura ekspluatācijas termiņš beidzies jau 1994.gadā, nav savlaicīgi, ar pienācīgu rūpību un čaklību veikusi vienu no likumā noteiktajām obligāti veicamajām pārvaldīšanas darbībām, lai tādējādi nepieļautu aukstā ūdens stāvvada plīsumu, kas izraisījis dzīvokļa īpašuma saliešanu.

Līdz ar ko tiesa atzīst, ka atbildētājas bezdarbībā ir konstatējams viens no zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumiem, kas sevī ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa.

[6.2] Kā konstatēts sprieduma 6.punktā, tad prasītāja 2021.gada 19.augustā veikusi apdrošināšanas atlīdzības 1 211,09 *euro* izmaksu.

Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apmērs pamatots ar /amats/ /pers. N/ sagatavoto tāmi Nr.1036768.

Atbildētāja paskaidrojumos norādījusi, ka prasītāja lietā nav iesniegusi pierādījumus apstāklim, ka pirms appludināšanas gadījuma apsekojusi apdrošināto dzīvokli, tādējādi atbildētāja nav bijusi informēta par dzīvokļa faktisko stāvokli apdrošināšanas līguma laikā, un nav varējusi pārliecināties par izmaksātās zaudējumu atlīdzības apmēra samērīgumu.

Minētā sakarā tiesa vērš uzmanību uz Apdrošināšanas līguma likuma 31.panta otrās daļas 1.punktu kopsakarā ar 1.panta pirmās daļas 18.punktu, ka apdrošinātājam nav tiesību bez pārliecināšanās par apdrošinātā riska iestāšanos un zaudējumu apmēru pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, savukārt apdrošināšanas atlīdzības izmaksa tiek veikta pēc kompensācijas principa, kas nozīmē, ka apdrošināšanas atlīdzību aprēķina, ņemot vērā apdrošināšanas gadījumā radušos zaudējumu apmēru.

Līdz ar to prasītāja kā apdrošinātāja nav ieinteresēta izmaksāt lielāku atlīdzību par apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā radītajiem zaudējumiem nekā tie ir faktiski, apzinoties risku, ka šie naudas līdzekļi var netikt atgūti. Un neviens normatīvais akts neparedz apdrošinātāja pienākumu saskaņot tā sagatavoto zaudējumu atlīdzināšanas tāmi ar trešo personu, līdz ar ko atbildētājas bažām par zaudējumu atlīdzības mākslīgi paaugstinātu novērtējumu un pašu pārmaksas faktu nav rodams objektīvs pamats un tās vērtējamas vien kā atbildētājas subjektīvais viedoklis.

Tā kā 2021.gada 19.augusta AS "Swedbank" maksājuma uzdevums Nr.12349476 apliecina apdrošināšanas atlīdzības 1 211,09 *euro* izmaksu, tiesai nav šaubu, ka prasītāja ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu saskaņā ar Apdrošināšanas līguma likuma 31.panta pirmo daļu ir ieguvusi subrogācijas tiesības izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības 1 211,09 *euro* apmērā, kas arī ir zaudējumu apmērs Civillikuma 1772.panta izpratnē.

[6.3] Rezumējot spriedumā konstatēto, tiesa atzīst, ka 2021.gada 16.augustā konstatētais aukstā ūdens stāvvada plīsums dzīvoklī /numurs/ ir sekas, kādas ir iestājušas atbildētājas pienācīgas rūpības nenodrošināšanā, veicot dzīvojamās mājas obligātās pārvaldīšanas darbības, kas ir atzīstama par atbildētājas bezdarbību, ņemot vērā tos faktiskos apstākļus, kādi ir bijuši atbildētājas rīcībā attiecībā par mājas aukstā ūdens stāvvada stāvokli.

Savukārt prasītājas izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība 1 211,09 *euro* ir prasītājai radušies zaudējumi Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmās daļas izpratnē, kādi ir atzīti par nepieciešamiem, lai atjaunotu dzīvokļa īpašumu stāvoklī, kāds tas bijis pirms radītā aizskāruma.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka ir konstatējami visi zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumi prasības daļā par zaudējumu 1 211,09 *euro* atlīdzināšanu apmierināšanai

Tiesa pārējos atbildētājas rakstveida paskaidrojumos ietvertos argumentus nevērtē, tā kā atzīst, ka tie pēc būtības nemainītu nolēmumā izdarītos secinājumus, kas ir par pamatu zaudējumu atlīdzināšanai par labu prasītājai.

[7] No lietas materia?liem pievienota? 2011.gada 12.oktobra sadarbi?bas li?guma Nr.01490?05-11, kas nosle?gts starp prasītāju un SIA "Julianus Inkasso Latvija" ka? izpildi?ta?ju (*lietas 15.lapa*), un 2020.gada 12.novembra pilnvaras Nr.PI/20/0465 (*lietas 16.lapa*) izriet, ka prasi? ta?ja pilnvarojusi SIA "Julianus Inkasso Latvija" piedzi?t para?dus no fiziska?m un juridiska?m persona?m, pret kurām prasītājai ir prasījumu tiesības.

2011.gada 12.oktobra sadarbi?bas li?guma 1.1.punkta? noteikts, ka pasu?ti?ta?js uzdod, bet SIA "Julianus Inkasso Latvijas" apn?emas,

atbilstos?i li?guma nosaci?jumiem, sniegt pasu?ti?ta?jam pakalpojumus, kas saisti?ti ar kredi?tinforma?cijas nodros?ina?s?anu un pasu?ti?ta?ja regresa prasi?jumu pa?rvaldi?s?anu.

Atbilstos?i Civilprocesa likuma je?gai un tiesiskajam regule?jumam tiesa?s?ana?s izdevumi, tai skaita? ar lietas ves?anu saisti?tie izdevumi, tiek atli?dzina?ti Civilprocesa likuma? noteiktaja? ka?rti?ba? un apme?ra?, li?dz ar to tie nevar tikt atzi?ti par zaude?jumiem Civillikuma 1779.panta izpratne?, kas bu?tu radus?ies atbilde?ta?ja darbi?bas vai bezdarbi?bas de?l?. Lieta? nav iesniegti piera?di?jumi, ka prasi?ta?jai bu?tu radus?ies izdevumi par rakstveida piera?di?jumu iegu?s?anu savuka?rt izdevumi, kas saisti?ti ar prasi?bas pieteikuma sagatavos?anu (juridisku pakalpojumu san?ems?anu) nav pieli?dzina?mi papildu izdevumiem.

Minētā sakarā tiesa vērš lietas dalībnieku uzmanību uz zinātniskajā literatūrā atzīto tēzi: "(..) jauta?jums par tiesu izdevumiem pieder procesua?la?m, bet ne materia?la?m tiesi?ba?m. (..]) aps?auba?ma ir iespe?ja pieme?rot materia?lo tiesi?bu noteikumus procesua?la?m attieci?ba?m" (skat., *V.Bukovskis. Civilprocesa ma?ci?bu gra?mata. Ri?ga, 1933., 421.lpp*).

Ņemot vērā minēto un, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 33.pantu, izdevumi, ko prasi?ta?ja samaksa?jusi par tiesvedi?bas pakalpojumiem saskan?a? ar sadarbi?bas li?gumu, nav uzskata?mi par zaude?jumiem, līdz ar to prasi?ba dal?a? par zaude?jumu 103,30 *euro* piedzin?u ir noraida?ma.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētājas par labu prasītājai piespriežami tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktam, 39.panta pirmās daļas 5.punktam, tā kā prasība apmierināta par 92,14%, tad no atbildētājas par labu prasītājai piespriežami pēdējās samaksātie tiesas izdevumi 186,70 *euro* (202,63 × 92,14% = 186,70).

[9] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam un Civillikuma 1765.pantam tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos 6% (sešus) procentus gadā no piedzītās summas, ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus, t.i., procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.$^{1}$pantu atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties ar Civilprocesa likuma 93.?97.pantu, 190.-193.pantu, 194.panta pirmās daļas 3.punktu, 195., 204.$^{1}$, 250.$^{25}$panta pirmo daļu, 250.$^{27}$pantu,

**nosprieda**

Tiesnese G.Rozīte-Pupkeviča

*Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*